

FINANTSINSPEKTSIOON

Elukindlustusseltsid

Eesti Kindlustusseltside Liit

04.02.2010 nr 4.11-3.4/295

MÄRGUKIRI

Finantsinspeksiooni soovitusliku juhendi „Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu komponendid, alusvara ja kindlustusvõtja teavitamine“ rakendamisest

Finantsinspeksioon on saanud kindlustusturult tagasisidet, et Finantsinspeksiooni juhend „Investeerimisriskiga elukindlustuslepingu komponendid, alusvara ja kindlustusvõtja teavitamine“ (edaspidi **juhend**) on, arvestades arenguid finantsturgudel liialt koormav osas, mis puudutab nõudeid investeerimisriskiga elukindlustuslepingute alusvarale. Eelkõige puudutab see asjaolu, et juhend ei võimalda lepingu alusvarana kasutada keerukamaid finantsinstrumente.

Viimaste aastate jooksul on finantsturg kiiresti arenenud. Süvenenud on erinevate finantsvahendajate vaheline konkurents. Selline areng väljendub muuhulgas turul pakutavate teenuste läbipõimumises ning struktuuri mitmekülsuses. Piirjooned kindlustus-, panga- ja investeerimisteenuste vahel on olulisel määral hägustunud. Teenuste läbipõimumine on Finantsinspeksiooni hinnangul enim aset leidnud investeerimisriski kandvate teenuste valdkonnas. Investeerimisriski teenuse komponendina sisaldub nii pakutavates kindlustus-, panga- ja kui ka investeerimisteenustes.

Samas eeldab Finantsinspeksioon, et teenuse kliendil on siiski õigustatud ootus, et sarnaste teenuste korral kohalduvad erinevatele turuosalistele sarnased tegevusnõuded. Sellegipoolest sisult sarnastele investeerimisriski kandvatele teenustele kohalduvad täna erinevad regulatiivsed lahendid - sarnane teenus võib olla erineva seaduse reguleerimisala ning teenuste sarnastele komponentidele esitatavad nõudmised on erinevad. Selline olukord väljendub hästi investeerimisriski kandvate investeerimis- ja elukindlustusteenuste vahel, kus finantsturgude direktiivi (MiFID) põhjalikud teenuse klienti kaitsvad sätted ei kohaldu investeerimisriskiga elukindlustuslepingutele ning mida samas ulatuses ei kompenseeri ka kindlustusalased õigusaktid.

Finantsinspeksioonile teadaolevalt on Rahandusministeeriumis arutlusel vastavas osas täiendavate muudatuste tegemine selliselt, et väärtpaperituru seaduses (VpTS) (mis rakendab MiFID direktiivi) sätestatu kohalduks ka investeerimisriskiga elukindlustuslepingutele.

Sellegipoolest ei saa tähelepanuta jätta ka kindlustusseltside viidatud asjaolu, et täna kehtib Finantsinspeksiooni soovituslik juhend, mille punkt 3 annab ammendava loetelu investeerimisriskiga elukindlustuslepingute alusvarale ja seeläbi, võrreldes teiste turuosalistega (nt krediidasutused, investeerimisühingud), kitsendab see kindlustusseltside kahjuks omakorda lubatavat lepingu alusvara.

Lähtudes eeltoodust asub Finantsinspeksioon seisukohale, et teatud tingimustel võivad elukindlustuslepingute alusvarana olla lubatud ka keerukamad instrumendid. Arvestades asjaolu, et Rahandusministeerium on koostamas seaduse eelnõud, et kohaldada MiFID asjakohaseid sätteid ka investeerimisriski kandvate kindlustuslepingute suhtes ja on alustanud kindlustusturuga vastavat arutelu, ei pea Finantsinspeksioon siiski otstarbekaks asuda samal ajal juhendi muutmisele.

Tulenevalt eespool toodud kaalutlustest selgitab Finantsinspeksioon käesoleva märgukirjaga juhendi rakendamist selliselt, et juhendi punktis 3 loetlemata keerukamad finantsinstrumendid võivad olla investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusvaraks tingimusel, et kindlustusselts oma tegevuses rakendab ja järgib VpTS-i asjakohaseid sätteid, mis käsitlevad investeerimisteenuse klientide kaitset.

Eelkõige puudutab see VpTS-i sätteid, mis peavad tagama kliendile kohase teabe teenusega seotud riskidest (§ 87 p 2) ja mis kohustavad teenuse osutajat enne teenuse osutamist turuosalist hindama vastava teenuse (sh investeerimisriskiga elukindlustuse korral lepingu alusvara) sobivust ja asjakohasust kliendile ja potentsiaalsele kliendile (§ 87 -1). Finantsinspeksioon eeldab, et selliste nõuete täitmist suudab kindlustusselts hiljem taasesitamist võimaldaval viisil selleks õigustatud isikule (sh Finantsinspeksioon) tõendada.

Käesoleva märgukirjaga seotud küsimustes ja võimalike rakendamisprobleemide korral palume pöörduda Finantsinspeksiooni poole.

Kaido Tropp
Juhatuse liige

Andre Nõmm 668 0520

